Lineární algebra

Opakování soustav lineárních rovnic

Matěj Dostál

ČVUT v Praze

2. října 2024

Jediné řešení

Nalezněte jediné řešení následujících soustav lineárních rovnic.

a) b)
$$x - y = -1, x - z = 0, \\ 2x + 3y = 13. 3x + y = 1, \\ -x + y + z = 4.$$

Řešitelnost

Má daná rovnice či soustava rovnic řešení? Kolik jich má?

a) c)
$$2x + 2y = 5,$$

$$x - 4y = 0.$$

$$x \cdot \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} + y \cdot \begin{pmatrix} -3 \\ 1 \end{pmatrix} + z \cdot \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 14 \end{pmatrix}$$
 b)
$$x \cdot \begin{pmatrix} -1 \\ 1 \end{pmatrix} + y \cdot \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \end{pmatrix} \qquad \begin{array}{c} -x - y = 1, \\ -3x - 3y = 2. \end{array}$$

Řešitelnost

Má daná rovnice či soustava rovnic řešení? Kolik jich má?

$$x \cdot \begin{pmatrix} 0 \\ 2 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} + y \cdot \begin{pmatrix} 4 \\ -2 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} + z \cdot \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 20 \\ 0 \\ 5 \\ 10 \end{pmatrix}$$

$$2x + z + w = 5, y - w = 2, 3x - z - w = 0, 4x + y + 2z + w = 9.$$

Parametr

Pro které hodnoty reálného parametru *k* neexistuje žádné řešení, existuje mnoho řešení, popřípadě existuje jediné řešení dané soustavy?

$$x - y = 1,$$
$$3x - 3y = k.$$

"Široká" soustava

Rozhodněte, zda platí následující tvrzení. Soustava lineárních rovnic, která má více neznámých než rovnic, má alespoň jedno řešení.

Kvadratická funkce zadaná třemi body

Nalezněte koeficienty a, b a c takové, aby graf funkce $f(x) = ax^2 + bx + c$ procházel bodem $\begin{pmatrix} 1 \\ 2 \end{pmatrix}$, bodem $\begin{pmatrix} -1 \\ 6 \end{pmatrix}$ a bodem $\begin{pmatrix} 2 \\ 3 \end{pmatrix}$.

Úpravy soustav rovnic

Jednotlivými kroky tzv. Gaussovy eliminační metody jsou

- prohození dvou různých řádků,
- vynásobení řádku nenulovým číslem,
- přičtení násobku jednoho řádku k jinému řádku.

Je některý z těchto kroků nadbytečný? (Dá se některý krok emulovat ostatními kroky?)

Soustavy zapisujte maticově, řešte. Řešení popište vektorově.

a)
$$3x + 6y = 18, x + 2y = 6.$$
b)
$$x + y = 1, x - y = -1.$$
c)
$$x_1 + x_3 = 4, x_1 - x_2 + 2x_3 = 5, 4x_1 - x_2 + 5x_3 = 17.$$
e)
$$x + 2y - z = 3, 2x + y + w = 4, x - y + z + w = 1.$$

$$x + z + w = 4, 2x + y - w = 2, 3x + y + z = 7.$$

d)
$$2a + b - c = 2,$$
 $2a + c = 3,$

a - b = 0

Soustavy zapisujte maticově, řešte. Řešení popište vektorově.

a) c)
$$2x + y - z = 1, x - y + z = 0, y + w = 0, 3x - 2y + 3z + w = 0, -y - w = 0.$$
b)
$$x - z = 1, d) y + 2z - w = 3, x + 2y + 4z - w = 7.$$

$$3a - b + c + d + e = 3, 3a - b + c + d + e = 3.$$